

Hadislerin yazılması ile ilgili rivayetleri araştıran Nurullah, **birinci sırada** Ebû Saîd el-Hudrî'nin Resulullah'dan (s.a.v.) naklettiği, "Benden (hadis) yazmayın. Kim benden Kur'an'dan başka bir şey yazmışsa onu silsin" hadisini okumuş **ikinci sırada** ise Abdullah b. Amr b. As'ın Hz. Peygamber'in eliyle ağzını tutarak "Yaz! Allah'a yemin ederim ki buradan haktan başka bir şey çıkmaz" dediğinden haber veren başka bir hadisi okumuştur. Rivayetler arasındaki bu çelişkiye anlam veremeyen Nurullah bu rivayetlerin hepsinin birden sahih olmasının mümkün olmayacağını düşünmüştür. Ancak bu durumda rivayetleri kabul etmemek yerine aslını araştırmaya karar vermiştir. Araştırması neticesinde bazı âlimlerin ikinci hadisi esas aldığını ve birinci hadisin hükmünün ortadan kalktığını düşündüklerini, bazı âlimlerin yazma izninin bazı sahabîlere has olduğunu düşündüklerini bazı âlimlerin ise Kur'an'ın ihmal edileceği düşüncesiyle zaman zaman hadis yazımının yasaklandığı yönündeki kanaatlerinden haberdar olmuştur. Öte yandan Nurullah, sonuç olarak yukarıdaki **iki hadisle de yerine göre amel edilebileceği fikrine ulaşmıştır**.

Aşağıdaki iki soruyu ders notları ve yukarıdaki metni dikkate alarak cevaplayınız.

1. Yukarıdaki metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Nurullah bazı âlimlerin nesh görüşünü kabul ettiğini görmüştür.
- A) Nurullah ilk olarak ihtilafı hadisler arasında tevakkuf etmiştir.
- B) Birinci hadisin ravisi müksirundandır
- C) İkinci hadisin ravisi müksirundan değildir.
- D) Hiçbiri

Hadislerin yazılması ile ilgili rivayetleri araştıran Nurullah, **birinci sırada** Ebû Saîd el-Hudrî'nin Resulullah'dan (s.a.v.) naklettiği, "Benden (hadis) yazmayın. Kim benden Kur'an'dan başka bir şey yazmışsa onu silsin" hadisini okumuş **ikinci sırada** ise Abdullah b. Amr b. As'ın Hz. Peygamber'in eliyle ağzını tutarak "Yaz! Allah'a yemin ederim ki buradan haktan başka bir şey çıkmaz" dediğinden haber veren başka bir hadisi okumuştur. Rivayetler arasındaki bu çelişkiye anlam veremeyen Nurullah bu rivayetlerin hepsinin birden sahih olmasının mümkün olmayacağını düşünmüştür. Ancak bu durumda rivayetleri kabul etmemek yerine aslını araştırmaya karar vermiştir. Araştırması neticesinde bazı âlimlerin ikinci hadisi esas aldığını ve birinci hadisin hükmünün ortadan kalktığını düşündüklerini, bazı âlimlerin yazma izninin bazı sahabîlere has olduğunu düşündüklerini bazı âlimlerin ise Kur'an'ın ihmal edileceği düşüncesiyle zaman zaman hadis yazımının yasaklandığı yönündeki kanaatlerinden haberdar olmuştur. Öte yandan Nurullah, sonuç olarak yukarıdaki **iki hadisle de yerine göre amel edilebileceği fikrine ulaşmıştır**.

Aşağıdaki iki soruyu ders notları ve yukarıdaki metni dikkate alarak cevaplayınız.

2 Yukarıdaki metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İkinci hadisin ravisi hadisleri yazmakla tanınan bir sahabidir.
- B) Nurullah hadislerin çözümü için tercih metodunu uygulamıştır.
- C) Klasik dönemdeki pek çok âlim bu konudaki ihtilafı hadislerin çözümü için nesh metodunu benimsemiştir.
- D) Modern dönemdeki bazı âlimler yasağın Kur'an'ı ihmal edilme ihtimalinden kaynaklandığını savunmuşlardır.
- E) Hiçbiri

Hız. Peygamber (s.a.v)'den en çok hadis rivayet eden 7 sahabi; Muksirun

- Ebû Hüreyre (r.a.), rivayet ettiği 5 bin 374 hadisile ilk sırada bulunmaktadır. Kendisinden de 800 kadar zat (ravi) hadis almıştır.
- Abdullah bin Ömer (r.a.), rivayet ettiği 2 bin 630 hadisile ikinci sırayı almıştır.
- Enes bin Mâlik (r.a.), Peygamberimizden 2 bin 286 hadis rivayet etmiştir.
- Hz. Âişe Validemiz (r.a.), Peygamber Efendimizden 2 bin 210 hadis rivayet etmiştir.
- Abdullah bin Abbas (r.a.), Peygamberimizden 1660 hadis rivayet etmiştir.
- Câbir bin Abdullah (r.a.), Peygamber Efendimizden 1540 hadis rivayet etmiştir.
- Ebû Said el-Hudrî (r.a.) ise Peygamber Efendimizden 1170 hadis rivayet etmiştir.

İHTİLAFUL HADİS

Hadislerin arasındaki ihtilafın giderilmesinde dört temel yöntem vardır:

1- CEM' VE TE'LİF: Cem Arapça'da dağınık olan şeyleri bir araya getirme, Te'lif ise uzlaştırma anlamına gelir.

2- NESH: Arapça'da yok etmek ortadan kaldırmak nakletmek anlamlarına gelir.

İslamî ilimlerde neshin tanımı: "Şer'i bir hükmün daha sonra gelen şer'i bir delille kaldırılması" şeklindedir. Yürürlükten kaldırılan önceki hükme mensuh, öncekini yürürlükten kaldıran sonraki hükme nasih denir.

3- TERCİH: Birtakım ölçütlere dayanarak çelişen hadislerden birini tercih edip öbürünü terk etmektir.

Tercih sebepleri:

1- Senedle ilgili sebepler.

2- Metinle ilgili sebepler.

3- Hükümle ilgili sebepler.

4- Harici sebepler.

4- TEVAKKUF: Tevakkuf Arapça'da durmak, duraksamak, beklemek anlamlarına gelir. İhtilafı giderme yöntemi olarak tevakkuf, çelişen hadisler konusunda karar vermemek, askıya almak, karar vermeyi, sağlayacak delil ve karineler buluncaya kadar beklemek anlamına gelir. Tevakkuf aslında ihtilafı giderme yöntemi değil askıya alma yöntemidir.

Hadisler arasındaki çelişkiyi giderme yöntemleri:

HADİSCİLER: Cem', nesh, tercih, tevakkuf.

İSLAM ALİMLERİNİN ÇOĞUNLUĞU: Cem', tercih, nesh, tevakkuf.

HANEFİLER: Nesh, tercih, cem', terk.